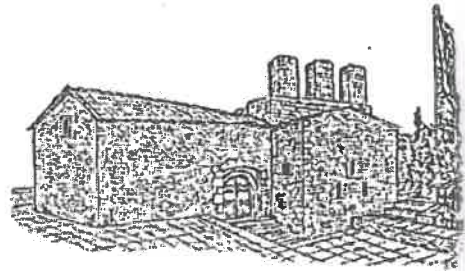

CRÒNICA D'ACTIVITATS

III VISITA AL PENEDÈS

SUBIRATS

SANT PERE DEL CASTELL

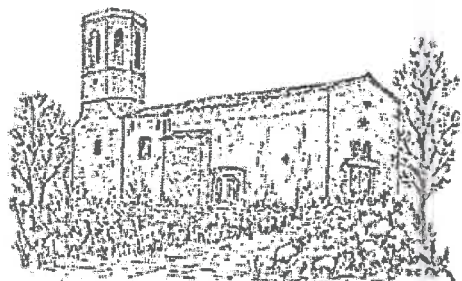
Actual Santuari de la Verge de la Font Santa. Al costat de les ruïnes del castell de Subirats. Modificada. D'una nau, arcs torals i volta apuntada. L'absis pre-romànic, o més concretament visigòtic, del segle VIII, només és visible interiorment. A la façana S. capella afegida al costat de la porta. Sobre aquesta porta del 1807 se n'ha fet una altra amb arquivolta i capitells ornats. A la paret N. va afegir-s'hi una capella el segle XVIII. Hi ha encara algunes altres restes visigòtiques. Les edificacions dels costats de l'església, en especial l'antiga rectoria, han estat molt ben restaurades i convertides en lloc de recés, que forma un conjunt molt interessant en situació privilegiada.

D'aquesta església es troba una referència a l'any 917, i sembla que és tan antiga com el mateix castell. La nau de l'actual església és del segle XIII. Durant el segle XVII s'hi feren modificacions i s'hi incorporaren diversos altars. Les últimes obres de reforma foren fetes el 1807, data a què correspon el dintell de la porta. Com a parròquia és esmentada el 1158 i pràcticament ho fou fins el 1930, en què el rector hagué d'abandonar la rectoria per inservible i l'església quedà pràcticament en ruïnes. Entre els anys 1972-1974 s'hi han fet importants obres de restauració, que l'han deixada en un estat molt noble i acollidor.

De la carretera de València a Barcelona, a uns 11 kms de Vilafranca, surt a mà esquerra una carretera que mena a Sant Sadurní. A 3,8 ks d'aquesta carretera es troba els Casots, d'on surt una petita carretera que en menys de 2 ks mena al castell de Subirats.

SANT SADURNÍ D'ANOIA

SANT BENET D'ESPIELLS

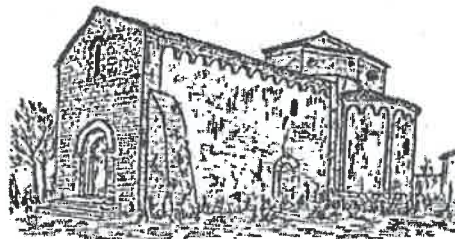

Església pre-romànica formada per una sola nau amb volta de formigó encanyissat. Arc triomfal del segle IX i absis tapat i amagat per una casa adossada a l'església. Campanar de planta quadrada amb finestres geminades situat damunt la nau.

Aquesta església depenia del monestir de Sant Cugat del Vallès.

Situada al veïnat d'Espieles, a 3 ks de Monistrol d'Anoia i a 5 de Sant Sadurní. Per la carretera de Sant Sadurní a Masquefa, una vegada passat el pont sobre l'Anoia, a mà dreta es troba el trencall d'Espieles.

TORRELAVIT SANT MARÇAL DE TERRASSOLA

Església d'una nau amb tres absis en forma de creu i cimbori vuitavat sostingut per quatre petxines i els arcs torals. Les parets laterals exteriors i les dels absis tenen arcuacions llombardes. La porta primitiva de la paret S. fou tapiada. La porta actual és a la façana de ponent, on hi ha també una finestreta. Netejada i restaurada recentment, el seu interior ha estat refet amb molt de gust.

És l'actual església parroquial, que el 1209 ja era dedicada a Sant Marçal. Sembla que al costat de l'església hi havia existit el castell de Terrassola, del que es tenen notícies des del 1062. Els llocs de Terrassola, Sant Pere de Riudebitlles i Esparreguera "en lo civil del Abat de Montserrat y lo criminal del Sr. Rey".

Situada dins el poble de Terrassola, que junt amb el de Lavit formen l'Ajuntament de Torrelavit. A uns 7 km de Sant Sadurní, a la dreta de la carretera que va a Sant Pere de Riudebitlles.

GELIDA SANT PERE DEL CASTELL

Església de planta rectangular. Restaurada i modificada, amb afegits a les façanes N. i S. Tant la porta de la façana N. com la de ponent no són originals. De l'obra primitiva resten la volta de canó, cintrada amb canyes i fustes, i quatre arcs torals amb capitells a les pilastres. Al mur N. tres finestres: d'espitllera, de ferradura i una altra de cruciforme. A la façana de ponent hi ha una finestra geminada amb columna i capitell.

Fou església parroquial fins el 1871. Antigament formava part del castell de Gelida, de grans dimensions i esmentat ja el 963, que fou el centre de la baronia de Gelida. La jurisdicció senyorial de la baronia comprenia els llocs de Gelida i de Sant Llorenç d'Hortons. Des del segle IX pertangué als Cervelló, els quals vers el 1297 la vengueren al rei, i després passà als comtes de Pallars, als Arborea, a Berenguer Bertran i als Erill. Posteriorment, al segle XVI, fou fet un indivís que així mateix passà per diverses mans.

Situada dalt d'un turó prop del castell. Del costat de la "font de Cantillepa" surt una pista que fàcilment puja al castell. Gelida és a 8 km de Martorell i a 10 de Sant Sadurní d'Anoia.

Esteve Cruaïtes i Oliver
**ESGLÉSIES ROMÀNIQUES
DEL PENEDEÈS**